

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dijital Telif Hakları Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

A. Tuncay ÖZKAN
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Dijital Mecralar , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 5-10-2026	Esas No: 2/3909

GENEL KALDIRAK KURULU
02 Ekim 2026

GENEL KALDIRAK
02 Ekim 2026
No: 1961918

GENEL GEREKÇE

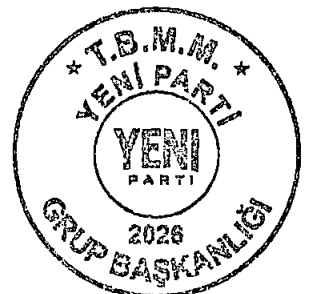
Dijitalleşmenin hızla gelişmesi, içerik üretim ve tüketim alışkanlıklarını köklü biçimde değiştirmiş; sanat eserleri, haber içerikleri, akademik çalışmalar, görsel–işitsel üretimler ve diğer fikrî ürünlerin büyük ölçüde çevrim içi ortama taşınmasına yol açmıştır. Bu dönüşüm, eser sahipleri için yeni fırsatlar yaratmakla birlikte, telif haklarının korunması bakımından ciddi boşluklar ortaya çıkarmıştır.

Mevcut mevzuat, dijital mecralarda gerçekleşen çok yönlü ve hızlı telif ihlallerine karşı yeterli korumayı sağlayamamakta; özellikle haber içeriklerinin izinsiz kopyalanması, müzik ve sinema eserlerinin yetkisiz paylaşılması, dijital platformlarda üretilen özgün içeriklerin korunamaması gibi alanlarda etkin yaptırım mekanizmaları bulunmamaktadır. Bu durum hem yaratıcı sektörlerin ekonomik sürdürülebilirliğini zayıflatmakta hem de kamu yararı taşıyan içeriklerin adil ve hukuka uygun erişimini engellemektedir.

Birliği başta olmak üzere birçok ülkede dijital telif düzenlemeleri güncellenmiş; özellikle çevrim içi platformların yükümlülükleri, içerik sağlayıcılarının hakları ve kullanıcıların ifade özgürlüğü arasında dengeli bir çerçeve oluşturulmuştur. Ülkemizde ise dijital içerik ekosisteminin büyümesine rağmen bu alandaki hukuki altyapının güncellenmesi gecikmiştir.

Bu Kanun Teklifi ile dijital ortamlarda üretilen veya yayımlanan eserlerin korunmasına yönelik açık, uygulanabilir ve çağdaş hükümler getirilmesi; çevrim içi platformların sorumluluklarının belirlenmesi, içerik üreticilerinin ekonomik ve manevi haklarının güvence altına alınması; kamusal nitelikteki içeriklerin erişilebilirliğinin sağlanması ve tüm bunların yapılması sırasında ifade özgürlüğü ile kamu yararı dengesinin korunması amaçlanmaktadır.

Teklif, dijital telif alanındaki mevzuat boşluğunu gidermeyi; inovasyonun, yaratıcı sektörlerin ve dijital ekonominin gelişimini desteklemeyi; kullanıcılar, platformlar ve hak sahipleri arasındaki ilişkilere modern bir hukuki çerçeve kazandırmayı hedeflemektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Kanunun amacı ve kapsamı belirlenmektedir. Dijital ortamda artan telif ihlalleri, mevcut mevzuatın güncel ihtiyaçları karşılamada yetersiz kalması ve kamu yararı-ifade özgürlüğü dengesinin korunması gerekliliği nedeniyle düzenleme yapılması zorunlu görülmüştür.

MADDE 2- Uygulamada birliğin sağlanması ve yorum farklılıklarının önüne geçilmesi amacıyla Kanunda kullanılacak temel kavramlar tanımlanmaktadır. Dijital içerik ekosistemindeki hızlı değişim dikkate alınarak tanımlar somut ve uygulanabilir biçimde düzenlenmiştir.

MADDE 3- Dijital mecralarda eser sahipliği ve hak kullanımına ilişkin boşlukların giderilmesi amacıyla eser sahibinin mali ve manevi haklarının dijital ortama uyarlanmış koruma çerçevesi oluşturulmaktadır. Bu madde ile hak kayıplarının önlenmesi hedeflenmektedir.

MADDE 4- Madde ile platformların dijital telif ihlallerine karşı sorumlulukları belirlenmekte; özen yükümlülüğü, ihlal karşısında yapılacak işlemler ve koruma tedbirleri düzenlenmektedir. Platformların pasif konumda kalması sonucu ortaya çıkan ihlallerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Dijital ortamda haber içeriklerinin izinsiz kullanımının yaygınlaşması nedeniyle, basın kuruluşlarının ekonomik haklarını korumaya yönelik özel bir düzenleme yapılmaktadır. Bu madde ile haber içeriklerinin yeniden kullanımında lisanslama ve izin esasları belirlenmektedir.

MADDE 6- Kamu yararı taşıyan içerikler, eğitim amaçlı kullanımlar ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilen istisnaların telif koruması ile uyumlulaştırılması amaçlanmaktadır. Madde ile telif ve toplumsal yarar arasındaki denge korunmaktadır.

MADDE 7- Teknik koruma önlemlerinin aşılması veya etkisizleştirilmesine yönelik fiillerin önlenmesi amacıyla dijital hak yönetim sistemleri korunmakta; bunlara ilişkin yükümlülükler ve yaptırımlar belirlenmektedir.

MADDE 8- Dijital telif ihlallerine karşı hızlı ve etkili bir mekanizma oluşturmak üzere uyar-kaldır ve bildirim süreçleri düzenlenmektedir. Hak sahiplerinin başvurularının kötüye kullanımı ihtimaline karşı dengeleyici hükümler de madde kapsamına alınmıştır.

MADDE 9- Madde ile dijital telif alanında ortaya çıkan uyuşmazlıkların etkin şekilde çözülmesi için idari ve yargısal yolların çerçevesi çizilmektedir. Uzmanlaşmış merciler ve alternatif çözüm yöntemlerine ilişkin esaslar belirlenmektedir.

MADDE 10- Yükümlülüklerle aykırılık hâlinde uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Amaç, telif haklarının korunmasında caydırıcılığın sağlanması ve ihlallerin sistematik hâle gelmesini önlemektir.

MADDE 11- Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenebilmesi amacıyla düzenleyici işlem yapma yetkisi ilgili Bakanlığa verilmektedir.

MADDE 12- Yürürlük maddesidir.

MADDE13- Yürütme maddesidir.

DİJİTAL TELİF HAKLARI KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; dijital ortamlarda telif haklarını korumak, kamu yararı taşıyan içeriklerin erişilebilirliğini sağlamak ve ifade özgürlüğünü gözetmektir. Dijital ortamlarda paylaşılan fikir ve sanat eserleri ile ikincil haklara konu içeriklerin telif hakkı kapsamında hukuki olarak korunmasıdır.

(2) Hak sahiplerinin maddi ve manevi haklarının güvence altına alınmasını amaçlayan Kanun, aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerini, kullanıcıların hak ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeleri de içerir. Kamu yararı taşıyan içeriklerin erişilebilirliğini ve ifade özgürlüğünü gözetmeyi temel ilke olarak benimser. Uluslararası dijital platformlarla iş birliği ve sınır ötesi içerik paylaşımında telif haklarının korunmasını sağlar.

(3) Dijital ortamlarda paylaşılan fikir ve sanat eserleri ile ikincil haklara konu içeriklerin telif hakkı kapsamında hukuki olarak korunmasını, hak sahiplerinin maddi ve manevi haklarının güvence altına alınmasını amaçlayan bu Kanun, eser sahipleri ile gazetecilerin emeklerinin karşılığı olan adil gelir paylaşımı, kullanıcı hak ve özgürlükleri ile dijital aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerine ilişkin düzenlemeler içerir.

(4) Bu Kanun hükümleri, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun dijital ortamdaki uygulanmasına ilişkin özel hükümler içerir. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 5846 sayılı Kanun hükümleri öncelikli olarak uygulanır. Kişisel verilere ilişkin hukuki düzenlemeler başta olmak üzere ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanun kapsamında;

a) Adil kullanım: Eserin kullanım amacına, niteliğine, kullanılan kısmın miktarına ve telif hakkı sahibinin potansiyel pazarını veya eserinin değerini etkileme derecesine göre telif hakkı ihlali sayılmayan belirli kullanım ve hak sahibinin rıza gösterdiği halleri,

b) Aracı hizmet sağlayıcı: İnternet üzerinde kullanıcıların içerik yüklemesine, depolamasına veya paylaşımına imkân tanıyan her türlü dijital platformları ve servisleri,

c) Bildirim ve içerik kaldırma usulü: Telif hakkı sahiplerinin ihlal teşkil eden içerikleri aracı hizmet sağlayıcılara bildirmesi ve bu içeriklerin ilgili platformlar tarafından kaldırılmasını sağlayan işleyişi,

ç) Dijital içerik: İnternet ve diğer dijital ağlar üzerinden erişilebilen, elektronik formatta oluşturulmuş, dönüştürülmüş her türlü fikir ve sanat eseri ile ikincil haklara konu ürün ve hizmetleri,

d) Eser sahibi: Bir eseri her türlü şahsî çabasıyla meydana getiren gerçek kişiyi,

e) İkincil hak sahibi: İcracı sanatçıları, fonogram yapımcılarını, radyo-televizyon kuruluşlarını ve yayıncıları,

f) Komisyon: Telif Uyuşmazlık Tahkim Komisyonunu,

g) Kamu yararı içeriği: Eğitim, araştırma, eleştiri, parodi, karikatür ve haber bildirme gibi amaçlarla kullanılan ve toplumun bilgi edinme, eleştirel düşünme ve sanatsal ifade özgürlüğüne katkı sağlayan telif hakkı koruması dışında kalan içerikleri,

ğ) Kurul: Bu Kanunla kurulan ve dijital telif haklarının korunması, denetlenmesi ve uyuşmazlıkların çözümü için görevlendirilen bağımsız idari kuruluş olan Telif Hakkı Denetim Yönetim Kurulunu,

- h) Kurum: Telif Hakkı İzleme Kurumunu,
- ı) Lisans hizmeti: Telif haklarına konu içeriklerin, yetkili kişi veya kuruluşlar tarafından lisanslanmasına yönelik hizmetler bütünü,
- i) Lisanslama anlaşması: Eser veya ikincil hak sahibinin, dijital içeriklerini aracı hizmet sağlayıcılar tarafından kullanılmasına ilişkin olarak yaptığı sözleşmeyi veya kullanıcı kabulünü,
- j) Lisanslı kullanım: Eser sahibinden veya yetkilendirilmiş temsilcisinden izin alınarak, belirli koşullar ve bedel karşılığında eserin kullanım hakkını,
- k) Online içerik paylaşım hizmeti sağlayıcısı: Kullanıcılarının büyük miktarda telif hakkı içeriği depoladığı ve kamuya açık hale getirdiği ulusal veya uluslararası kullanıcı verisi işleyen hizmet sağlayıcılarını,
- l) Otomatik içerik tanıma sistemi (OİTS): Dijital içeriklerde telif hakkı ihlallerini tespit etmek amacıyla kullanılan yazılım veya algoritmaları,
- m) Telif hakkı ihlali: Eser sahibinin izni olmaksızın bir eserin dijital ortamda kopyalanması, dağıtılması, umuma iletilmesi veya üzerinde değişiklik yapılması eylemlerini,
- n) Ulusal dijital eser kayıt sistemi (UDES): Eserlerin ve ilgili hakların dijital ortamda tescil edildiği, şeffaf ve erişilebilir merkezi veri tabanını, kayıt işleminin ihtiyarî olduğu ancak uyumsuzluk çözümünde delil değeri taşıdığı sistemi,
- o) Yeniden düzenleme: Bir eserin dijital ortamda, orijinal halinden farklılaştırılarak veya başka eserlerle birleştirilmesi sonucu eski telifler de korunarak yeni bir içerik oluşturulmasını,
- ö) Çok büyük çevrimiçi platform eşiği: Türkiye’de aylık on milyon benzersiz dijital kullanıcısı olan platformları,
- p) Yapay zeka: İnsan zihnine özgü bilişsel işlevleri taklit etmek amacıyla tasarlanmış, öğrenme ve karar verme yetenekleriyle donatılmış yazılım, donanım veya üretim sürecinde telif hakkı oluşturabilecek içerik üretimi de dahil olmak üzere algoritma tabanlı sistemleri,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Eser Sahiplerinin Dijital Ortamdaki Hakları

MADDE 3- (1) Eser sahiplerinin 5846 sayılı Kanundan doğan tüm maddi ve manevi hakları, dijital ortamdaki kullanımlarında da hak oluşturur. Kurul, hak sahiplerinin başvurusu üzerine ilgili platformlara yönelik teknik destek ve yönlendirme sağlar.

(2) Eser sahibinin izni olmaksızın herhangi bir dijital mecrada bir eserin kopyalanması, dağıtılması, umuma iletilmesi, yeniden düzenlenmesi veya herhangi bir şekilde kullanılması telif hakkı ihlali sayılır.

(3) Eser sahiplerinin dijitalde de çoğaltma, yayma, umuma iletim, uyarılama hakları korunur; sözleşme özgürlüğü ve Kurulun düzenlemeleri saklıdır.

(4) Eser sahipleri, dijital platformlarda eserlerinin izinsiz kullanımını tespit etmeleri halinde, bu kanun ve diğer yasal mevzuatta yer alan korumaları da kullanarak haklarını arayabilirler.

(5) Eser sahiplerinin hakları korunurken ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü ve kamu yararı ilkeleri gözetilir. Hak arama yollarının kötüye kullanılması hâlinde Kurul, gerekli tedbirleri alır. Yapay zekâ tarafından üretilen veya yeniden kullanılan içeriklerde eser sahipliği ve hak ihlalleri Kurul tarafından re’sen ayrıca denetlenir. Kurul, ihlalleri önlemeye yönelik teknik ve hukuki mekanizmalar uygular.

İkincil Haklar ve Haber İçerikleri

MADDE 4- (1) Basın yayıncılarına ait dijital içeriklerin, özellikle haber metinleri, makaleler ve görsellerin, arama motorları, algoritmalar veya benzeri dijital platformlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kamuya sunulması, ancak hak sahipleriyle yapılacak lisanslama hizmeti anlaşmaları çerçevesinde mümkündür.

(2) Bu madde kapsamındaki lisanslama anlaşmalarının adil, dengeli ve bağımsız içerik üreticilerini koruyacak şekilde olması esastır. Anlaşmaya varılamaması durumunda, Kurul, tarafları uzlaştırmaya veya hakkaniyete uygun bir telif bedeli belirlemeye yetkilidir.

(3) Platform anlaşmalarından doğan gelirin en az %30'u muhabir, yazar ve foto-video habercilerine müellif payı olarak dağıtılır; asgari pay oranı toplu sözleşme ile artırılabilir.

(4) Kısa alıntılar veya başlıkların, ilgili habere bağlantı vermek suretiyle kullanılması, eser sahibinin maddi menfaatlerine zarar vermemesi ve meşru bir amaca hizmet etmesi kaydıyla bu madde kapsamı dışındadır.

(5) Haber içeriği paylaşımında kamuoyunun haber alma hakkı ve basın özgürlüğü gözetilir; ticari kullanım ile kamu yararına kullanım arasındaki sınırlar Kurul tarafından belirlenen ölçütlere göre değerlendirilir. OİTS'leri ve insan denetimi birlikte kullanılır.

Aracı Hizmet Sağlayıcılarının Sorumluluğu

MADDE 5- (1) Günlük ortalama tekil kullanıcı sayısı Kurul tarafından belirlenecek usulle tespit edildiğinde 250.000'i geçen veya yıllık brüt geliri yine Kurul tarafından belirlenecek eşiği aşan aracı hizmet sağlayıcılar, bu Kanun kapsamında özel yükümlülüklerle tabidir. Bu yükümlülükler, ifade özgürlüğü ile kişisel verilerin korunmasını ve diğer yasal düzenlemeleri ihlal etmeyecek şekilde uygulanır. Aracı hizmet sağlayıcılar, hukuka aykırı bir şekilde içerik filtreleme veya sansür uygulamaya zorlanamaz.

(2) Bu yükümlülükler şunlardır:

a) OİTS kurmak: Platforma yüklenen içeriklerin telif haklarını ihlal edip etmediğini tespit edebilen, etkin ve orantılı OİTS'leri kurmak ve sürdürmek. OİTS yalnızca hedefli, ölçülü ve hata denetimli olarak; istisna kapsamındaki içerikleri engellemeyecek biçimde kullanılabilir. Genel gözetim yükümlülüğü getirilemez. Bu sistemler, eser sahipleri tarafından sağlanan veri tabanları ile uyumlu çalışmak zorundadır.

b) Telif hakkını ihlal eden içerikleri önlemek ve kaldırmak: Telif hakkı ihlali teşkil eden içeriklerin platforma yüklenmesini bildirim alınmadan önce önlemek ve/veya tespit edilen ihlalleri derhal kaldırmak veya erişimi engellemek. Bu yükümlülük, sistemin kapasitesi ve aracı hizmet sağlayıcının makul çabaları çerçevesinde değerlendirilir.

c) Gelir paylaşımı: Eser sahipleri ve ikincil hak sahipleri ile platformda kullanılan içeriklerden elde edilen gelirleri şeffaf ve adil bir şekilde paylaşmak. Bu gelir paylaşımının detayları, Kurul tarafından belirlenen genel esaslara veya sektör uygulamalarına göre herhangi bir zorlama içermeyen, bağımsız ve sermaye bakımından küçük yayıncıları koruyacak bir objektiflik içerir. Kurul tavsiyelerinde demokratik dağılımı, bölgesel ve yerel farklılıkları, bağımsız yayıncıları mağdur etmeyecek önlemleri alır.

ç) Lisans ve yetkilendirme: Makul ve ayrımcı olmayan esaslara lisans müzakeresi yürütmek. Kapsayıcı lisanslar kullanıcıları da yetkilendirir. Ticari amaç gütmeyen kullanıcılar için lisanslama yapılmaz.

d) Bildirim ve içerik kaldırma usulü: Eser sahipleri tarafından yapılan telif hakkı ihlali bildirimlerini hızlı ve etkin bir şekilde değerlendirmek ve haklı bulunan ihlalleri kaldırmak veya erişimi engellemek; yanlış veya kötü niyetli bildirimlere karşı da kullanıcıları koruyacak bir itiraz mekanizması sunmak aracı hizmet sağlayıcının sorumluluğundadır. Bildirimler sorumluluk taşıyan bir beyan içerir; beyanın kötüye kullanımında Kurul tarafından yaptırım uygulanır. Karşı bildirim alan aracı hizmet sağlayıcı, mahkeme veya Kurum engeli yoksadığı

geri-yükler. Açık ihlallerde 24 saat, diğerlerinde 72 saat içerisinde inceleyip kaldırmak veya yayına devam ettirmek zorundadır.

e) Kullanıcı hakları ve şeffaflık: Kullanıcıya haklarını belirtmek ve itiraz yollarını kullandırmakla yükümlüdür,

f) Şeffaflık raporlaması: Yıllık bazda, platformlarında gerçekleşen telif hakkı ihlali bildirimleri, kaldırılan içerikler, kullanılan OİTS'lerin etkinliği ve telif hakkı sahipleriyle yapılan gelir paylaşımı hakkında Kurula şeffaf raporlar sunmakla yükümlüdür.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşiklerin altında kalan aracı hizmet sağlayıcılar için bildirim yükümlülüğü ve içerik kaldırma usulünü belirleme yükümlülüğü bulunur.

(4) Adil kullanım düzenlemelerine uygunluğu da imkân olduğu ölçüde denetlemek aracı hizmet sağlayıcının sorumluluğundadır. Denetim ve raporlama süreçleri Kurul tarafından belirlenen standartlara uygun şekilde yapılır.

(5) Gelir paylaşımına ilişkin hüküm yapay zeka programları ile gelir sağlayan şirketler için de ayrıca uygulanır.

(6) Yükümlülüklerin uygulanmasında ölçülülük, rekabetin korunması ve kullanıcıların temel hak ve özgürlükleri gözetilir. Küçük ölçekli girişimler için Kurul, uyum süreci ve teknik destek mekanizmaları geliştirir.

Adil Kullanım ve İstisnalar

MADDE 6- (1) Aşağıdaki hallerde, telif hakkı sahibinin izni aranmaksızın bir eserin veya ikincil hakka konu içeriğin sınırlı ölçüde kullanılması adil kullanım sayılır:

a) Eğitim ve bilimsel araştırma: Eğitim ve öğretim kurumlarında, bilimsel araştırma veya özel çalışma amacıyla, eserden kaynak gösterilerek ve ticarî amaç güdülmeksizin alıntı yapılması. Bu eğitim ve bilimsel araştırma kullanımı, eser sahibinin meşru ekonomik menfaatleri ile önemli ölçüde çelişmemelidir.

b) Eleştiri, yorum ve parodi: Bir eseri eleştiri, yorum, inceleme, parodi veya karikatür amacıyla, eserin özüne zarar vermeden ve orantılı olarak kullanılması. Kullanım ölçüsü, eserin niteliği ve ekonomik etkisi dikkate alınarak belirlenir.

c) Haber bildirimi: Güncel olayların haberleştirilmesi amacıyla, olayın anlaşılması için zorunlu olan eser veya içerik kısımlarının, kaynak gösterilerek kullanılması. Bu kullanım, basın özgürlüğü ve kamu yararı gözetilerek yapılır.

ç) Arşivleme ve koruma: Kütüphaneler, arşivler ve müzeler gibi kamu kurumları tarafından, eserlerin korunması, arşivlenmesi ve erişilebilirliğinin sağlanması amacıyla kopyalanması.

d) Engellilerin erişimi: Engelli bireylerin eserlere erişimini sağlamak amacıyla, özel formatlarda ve ticarî amaç gütmeksizin yapılan kopyalamalar.

(2) Adil kullanımın sınırları, eserin veya içeriğin kullanım amacı ve niteliği, kullanılan kısmın miktarı ve önemi, telif hakkı sahibinin potansiyel pazarını veya eserinin değerini etkileme derecesi dikkate alınarak belirlenir. Bu hususlarda ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar Kurul tarafından değerlendirilir.

(3) Sınırlı kullanım sağlayan adil kullanım hakkaniyete de aykırı olmamalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumsal Yapılanma

Telif Hakkı İzleme Kurumu ve Yönetim Kurulu

MADDE 7- (1) Dijital telif haklarının etkin bir şekilde korunması, denetlenmesi ve uyuşmazlıkların çözümü amacıyla, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C. İçişleri Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu koordinasyonunda, idari ve mali özerkliğe sahip Telif

Hakkı İzleme Kurumu ve Yönetim Kurulu oluşturulur. Kurum ile Kurul içiçe geçmiş bir şekilde faaliyet gösterir. Kurulun oluşumunda, farklı meslek gruplarının ve paydaşların dengeli temsili gözetilir. Aynı kurumdan birden fazla üye atanamaz. Kurum ve Kurul, uluslararası telif haklarıyla ilgili gelişmeleri takip etmek ve politika önerileri sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurul, alanında uzman, bağımsız ve tarafsız yedi üyeden oluşur. Üyeler, T.C. İçişleri Bakanlığı iki aday, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı iki aday, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu iki aday, Yükseköğretim Kurulu iki aday, Türkiye Barolar Birliği iki aday ve en çok üyesi bulunan iki Gazeteciler Cemiyeti tarafından gösterilen iki aday ile Türkiye Gazeteciler Sendikası tarafından önerilen iki aday olmak üzere, bu adaylar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır. Üyelerin görev süresi dört yıldır ve en fazla iki kez atanabilirler.

(3) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Dijital telif hakkı ihlallerine ilişkin şikayetleri değerlendirmek ve yedi gün içinde karara bağlamak.

b) Aracı hizmet sağlayıcıların bu Kanundan doğan yükümlülüklerini denetlemek ve uygunsuzluk durumunda gerekli idari tedbirleri almak.

c) Eserlerin ulusal dijital tescil veri tabanını kurmak, yönetmek ve güncel tutmak; tescil işlemlerinde eser sahiplerinin haklarını güvence altına almak.

ç) Dijital telif hakları alanında yasal düzenlemeler için önerilerde bulunmak ve politika geliştirme süreçlerine katkı sağlamak.

d) Telif hakkı sahipleri ve aracı hizmet sağlayıcılar arasında lisanslama anlaşmalarına ilişkin rehberlik etmek ve uyuşmazlık durumunda uzlaştırmak.

e) Dijital telif hakları konusunda kamuoyunu bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek,

f) Komisyona çalışması için yer tahsis etmek, faaliyetlerini desteklemek ve üyelerini seçmek.

g) UDES'i kurmak ve işleyişini denetlemek.

(4) Kurulun tüm karar ve faaliyetlerinde ölçülülük, ifade özgürlüğü ve küçük içerik üreticilerinin korunması ilkeleri gözetilir. Kararlar kamuya açık şekilde ilan edilir.

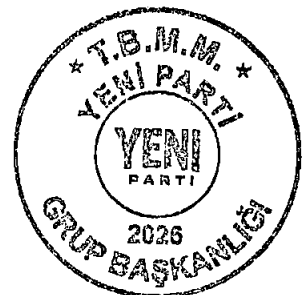
Telif Uyuşmazlık Tahkim Komisyonu

MADDE 8- (1) Kurul bünyesinde, dijital telif hakkı ihlali iddialarına ilişkin hızlı ve teknik görüş sağlamak üzere beş kişilik Telif Uyuşmazlık Tahkim Komisyonu kurulur. Komisyon üyeleri, telif hukuku, bilişim hukuku ve dijital teknoloji alanlarında bağımsız ve objektif karar verme yetisine sahip, uzman kişiler arasından Kurul tarafından alınacak kararla belirlenir. Komisyon ihtiyaca göre yeteri kadar yardımcı personel eşliğinde hizmet verir.

(2) Komisyon, kendisine yapılan başvuruları en geç 15 gün içinde teknik açıdan değerlendirir ve bağlayıcı bir görüş sunar. Bu görüş, ihtilafın niteliğine göre adli mercilere ve ilgili diğer kurumlara sunulmak üzere bir delil niteliği taşır. Komisyondan iki kişinin imzası görüş için yeterli ve geçerlidir.

(3) Komisyonun kararları, taraflar için bağlayıcıdır ve mahkemeler tarafından öncelikli olarak değerlendirilir. Tarafların Komisyon kararı doğrultusunda dava açma hakkı saklıdır.

(4) Komisyonun faaliyetlerinde hız, şeffaflık ve ölçülülük ilkeleri uygulanır; kararların adil ve tarafsız olmasına azami dikkat edilir. Kararların uygulanmasında taraflar için makul süreler ve itiraz mekanizmaları belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezai ve Mali Hükümler

Para Cezaları ve Diğer Yaptırımlar

MADDE 9- (1) Bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen aracı hizmet sağlayıcılara, Kurul tarafından yıllık Türkiye gelirlerinin %1'inden %5'ine kadar idari para cezası uygulanır. Kurul, öncelikle ihlallerin giderilmesi ve tekrarlanmaması için eğitim ve teşvik mekanizmaları uygular. Ceza, en son başvurulacak yaptırım aracı olarak değerlendirilir. Küçük ve orta ölçekli içerik sağlayıcılar için orantılı şekilde kademeli uygulanır.

(2) Tekrar eden ihlallerde veya ağır kusur halinde, bu oran %10'a kadar artırılabilir.

(3) Cezaların belirlenmesinde, ihlalin niteliği, süresi, verilen zarar, aracı hizmet sağlayıcının iyi niyeti, önceki ihlal kayıtları ve kamu yararı ile ifade özgürlüğüne etkisi dikkate alınır.

(4) Uygulanan para cezalarının 4/3'ü Hazineye gelir kaydedilir. Kalan 4/1'lik kısım eser sahiplerine yönelik destek, eğitim ve teknoloji geliştirme projelerinde kullanılır.

(5) Kurul erişim engeli getirilmesi gereken bir durum tespit ettiğinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna durumu yirmi dört saat içerisinde bildirir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, bildirimle istinaden 24 saat içinde uygun görürse gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(6) Bu maddede belirtilen yaptırımlar, özellikle küçük ve orta ölçekli içerik sağlayıcılar için uyum sürecini zorlaştırmayacak şekilde kademeli uygulanır.

Teşvik Programları

MADDE 10- (1) Dijital telif haklarına uyum sağlayan, OİTS'lerini geliştiren ve eser sahipleriyle adil gelir paylaşımı modelleri uygulayan aracı hizmet sağlayıcılar için Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından desteklenen teşvik programları uygulanır.

(2) Teşvikler, sadece dışsal finansal desteklerle sınırlı kalmayıp, kamu kurum ve kuruluşları arasında iş birliği, teknoloji paylaşımı ve teknik eğitim gibi iç teşvik mekanizmalarını da kapsar.

(3) Bu teşvikler, vergi indirimleri, hibe destekleri veya araştırma-geliştirme projeleri için finansman sağlama şeklinde olabilir. Teşvik programlarının detayları ilgili kurumlarca belirlenir ve etkinliği düzenli olarak Kurul tarafından denetlenir.

(4) Teşviklerin amacı, dijital içerik ekosisteminin şeffaf, adil ve sürdürülebilir şekilde büyümesini sağlamak ve küçük içerik üreticilerini korumaktır; teşviklerden yararlanacak platformların şeffaf raporlama yükümlülüğü vardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 11- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde Kurulun görüşleri alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

(2) Yönetmeliklerde;

- a) Aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri,
- b) Adil kullanım ve istisnaların uygulanma sınırları,
- c) UDES ve tescil süreçleri,
- ç) Telif hakkı ihlali bildirim ve kaldırma usulleri,

- d) Teşvik ve ceza mekanizmalarının uygulanma usulleri,
- e) Küçük ve orta ölçekli içerik sağlayıcıların korunması, gözetilerek kapsamlı ve şeffaf düzenlemeler yapılması esastır.

(3) Yönetmeliklerin hazırlanmasında ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kamu yararı ve dijital içerik ekosisteminin sürdürülebilirliği ilkeleri öncelikli olarak dikkate alınır; ayrıca yönetmelikler yılda en az bir kez kurul tarafından gözden geçirilir. Kurul gözden geçirme sonucu ihtiyaç duyarsa yönetmelikte değişiklik yapılmasını T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığına teklif eder.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

